

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXII. évfolyam

6. szám

Komárom, 2011. június

Ára 35 cent

SZENTLÉLEKRE VAN SZÜKSÉGÜNK!

Pünkösöd a Szentlélek kitöltetésének ünnepe. Isten tud a bűnei miatt tőle elszakadt emberről, keresi őt, be akarja őt tölteni az erejével. A Biblia ugyanakkor arról is beszél, hogy a levegőég fejedelme is dolgozik, hogy ezt a lelki beteljesedést megtörje. Azon dolgozik, hogy megváltoztassa az Isten iránti vágyunk irányát, mértékét. Utánoz, hamisít, valláspótlékok tömkelegét adja. Megnyugtat jól berögzült, életellenes szokások között, érthetlenné és megfoghatatlanná teszi a szentség vagy a megtérés fogalmát, megelégedettséget kínál a vallásos tevékenységek gondolkodás nélküli gyakorlása közben. Kivédeni ezt csak a Szentlélek erejével tudjuk! Nélküle nincs élet és nincs üdvösség, ezért nélkülözhetetlen!

Jézus Nikodémusnak, a zsidók egyik vezető emberének kertelés nélkül ki-
mondja: „Bizony, bizony, mondom néked, ha valaki nem születik víztől és Lé-
lektől, nem mehet be az Isten országába” (Jn 3,5). Nem elég a liturgia, nem
elég tudni a tíz parancsolatot, nem elég a vízzel való külső keresztség, nem elég
meglátni Jézust, szép énekeket énekelni róla, mert mindez lehet nagyon halott és
hatástalan, ha nincs ott a szívünkben az élő Jézus
a Szentlélek által.

Ha Isten nem küldi el az erejét, ha nem Ő maga
győz meg bennünket az újjászületés, a megtérés,
a naponkénti bűnbánat és könyörgés szükségsze-
géről, akkor erőtlenn marad az életünk, de a szol-
gálatunk is. Szentlélek nélkül sok mindent tehe-
tünk: prédikálhatunk, ígét hallgathatunk, teoló-
giai disszertációkat írhatunk és konferenciákat
tarthatunk, gyülekezetet építhetünk – de nem lát-
hatjuk meg Isten országát. Nélküle nem tudunk
megtérni, bűnbánatot tartani, és Jézust sem tudjuk
követni. Ezért mondja Jézus Nikodémusnak,
hogy bár dicséretes a törvény betartására való
igyekezte, a hitéletben való forgolódása, de ez
nem minden, ne álljon meg itt!

D e mit tehetünk azért mi, hogy megkapjuk a Szentlelket? Azt, amit a hitük-
ben egyre bátrabb tanítványok is tettek húsvét és pünkösöd között: kíván-
ták az Isten erejét és bíztak Jézus ígéréteiben, hogy meg is kapják. Minde-
közben pedig „valamennyien egy szívvel és egy lélekkel kitarthatóan vettek részt az
imádkozásban” (ApCsel 1,14a). Erről beszél a zsoltáros is: „Folyamodjatok az Úr-
hoz, az ő hatalmához...” (Zsolt 105,4a). Szükségünk van a Szentlélekre, hogy ne
csapjon be bennünket a világ fejedelme. És higgyük el, hogy van hatalma Isten
Szentlelkének kimozdítani, megeleveníteni halott vagy halottnak hitt egyházakat,
családokat, gyülekezeteket; erővel és szolgálattal betölteni akár az istentagadót!
Mindannyiunknak a Szentlélek pártfogó és vigasztaló erejére van szükségünk!

Vámos Béla

Hanván ülésezett a Zsinat Súlyos témák – komoly döntések

A hanvai református templomban
május 12-én kétnyelvű istentisztelet-
tel, a két püspökhelyettes szolgálata-
val vette kezdetét egyházunk Zsina-
tának 4. ülése. **Géresi Róbert** a *Jel 2,
8–11* alapján megtartott igehirdetésé-
ben kidomborította: világunk vérzik a
hűtlenségtől, holott a hűségnek olyan-
nak kell lennie, mint a levegővételnek.
Marián Hamari pedig arra mutatott
rá, hogy Isten gyermekeiként az igaz-
ságban kell élnünk és Jézus Krisztus-
ról kell bizonyosságot tennünk.

Az igehirdetések után azon lelki-
pásztorok köszöntése következett,
akik ebben a választási időszakban
fejezték be lelkipásztori szolgálatukat.
Összesen tízen vannak (**Demes Ti-
bor, Hranyó Mihály, Ján Janovčík,
Ján Knežo, Kotsánszky Dániel,
Molnár János, Orémus György, Po-
hóczky Béla, Sáros Gyula és Végh-
né Pándy Etelka**), akik közül hatan
voltak jelen (ketten levélben kérték ki-
mentésüket).

Fazekas László püspök a *Zsolt 71,
18* szavaival indította köszöntőjét. A
nyugdíjas korú lelkipásztorok sok min-
dennel találkoztak életútjuk során,
erőseknek kellett lenniük akkor is,
amikor gyengék voltak – mondta. A
Példabeszédekéből vett szavakkal, mi-
szerint ékesség az ősz haj, kérte Isten
áldását az ünnepeltek életének to-
vábbi részére, megköszönte nekik az
egyházunkban végzett munkát, majd
Fekete Vince főgondnokkal együtt
köszönőlevelet és egy ígés táblát ad-
tak át, amelyre a *Zsolt 103,2* szavai
kerültek.

(Folytatás a 15. oldalon)

A LEGNAGYOBB HIÁNY

*Tárcsázhatnék,
de nincs vonal.
A telefonzsínór
szívre tekeredett fonal.
Üzenetrögzítő
nem felel,
szót cserélnék,
de nincs kívül.
Szentlélek Úristen,
jövel!*

Az ÚR színe előtt

Jöjj, Szentlélek, minden megszorodottak Vigasztalója, jöjj és taníts meg minket helyesen imádkozni és a mennyei Atyára hallgatni. Jöjj és légy oltalmunk a nyomorúságban, segítségünk a szomorúságban. Jöjj és tisztíts meg a bűntől, erősítsd a gyengéket és szabadítsd ki a fogságban levőket. Jöjj és vezesd el az igazságra azokat, akik eltévedtek. Fordítsd a szívemet magadhoz, és hajolj le kegyelmesen hozzám. Segíts nekem, hogy szilárdan bízzam a Te igédben, hogy szent vallásossággal megőrizzem a szívemben. Ne vess meg gyengeségem miatt, de erősítsd hitemet a Te nagy irgalmad szerint, a Jézus Krisztusért, a mi Megváltónkért. **Amen.**

Augustinus

a környezetére, az mindig a lelki nyomorúság jele volt. Nem kellene erről az isteni logikáról ma sem megfeledkeznünk! Az a döntő, hogy rólunk is elmondhatja-e az Úr: „*Tudok nyomorúságodról, és szegénységedről, pedig gazdag vagy...*” (9a v.). Vagy mondhatjuk-e azt, amit Péter mondott a szanta koldusnak a jeruzsálemi templom kapujában: „*Ezüstöm és aranyam nincsen, de amim van, azt adom neked: a názáreti Jézus Krisztus nevében, kelj fel, és járj!*” (ApCsel 3,6).

A levél további szavai szerint a gyülekezet nem kerül el a szenvedést, de az Úr, aki átment rajta, üzeni: „*Ne félj attól, amit el fogsz szenvedni*” (10. v.). E szenvedés nem tart sokáig (a tíz nap jelképes megjelölése a rövid időnek – Dán 1,12–14), és ha már jön, a hit és a hűség próbáját kell benne látni (vö. Jk 1,12). A próba azért van, hogy bizonyosodjék a hűségünk. Ezért fontos az intés: „*Légy hű mindhaláláig, és neked adom az élet koronáját*” (10b v.). A hűséget a haláláig való kitartással kell bizonyítani, és nem szabad meghátrálni előtte; talán úgy, amint később bizonyított a már említett Polükarposz.

A végén azoknak, akik győznek, „*nem árt a második halál*” (11b v.). Ez a kifejezés csak *A jelenések könyvében* található (még: 20,6.14), és az örök halált jelenti. Feltételezi, hogy van első halál, a fizikai, amelyik mindenkit elér. A második halál azokra vár, akik nem voltak részesei az első feltámadásnak (az ige és a Szentlélek erejével) és nem voltak beírva az élet könyvébe (20,15). A második halál „*a tűz tava*” (20,14). Azoknak, akik megharcolták a hit jó harcát és a golgotai Győztes erejében győztek és hűek maradtak mindhaláláig, az örök élet koszorúja van megígérve. Legyünk közöttük mi is!

Ján Janovčik

A jelenések könyve gyülekezeti levelei LEVÉL A SZMIRNAI GYÜLEKEZETHEZ

A jelenések könyve hét levele közül a másodiknak a szmirnai gyülekezet a címzettje. Ez a gyülekezet csak itt van említve, ezért keveset tudunk róla.

Nem tudjuk, milyenek voltak a kezdeti és kit használt fel az Úr a létrejötténél. Tekintettel arra, hogy Szmirna kikötőváros Efezus közelében volt, feltételezhető, hogy a gyülekezet kezdeti, akárcsak Efezusban, Pál apostolhoz és szolgatársaihoz kötődnek. A gyülekezethez intézett levél a hét közül a legrövidebb, és az egyetlen, amelyben nincs kritika megfogalmazva. A levélből viszont megtudjuk, hogy olyan gyülekezetről van szó, amelyik nehéz próbákra és üldöztetésekre van túl. Történelmi, nem bibliai forrásokból ismeretes például a gyülekezet előjárójának, Polükarposz püspöknek a vértanúsága, akit 155-ben megégettek. Amikor azt tanácsolták neki, hogy tagadja meg Krisztust, ismerje el a császárt és gyűjtson neki tömjént az oltáron, azt mondta: „Nyolcvan éve neki szolgálok, és nem tett nekem semmi rosszat, miért káromolnám királyomat, aki üdvözített engem?” A fenyegetésre, hogy megégetik, ezt válaszolta: „Tűzzel fenyegetsz, amely egy ideig ég, de nem tudsz a tűzről, amely a gonoszakat várja az utolsó ítéletkor.”

Figyeljünk meg néhány apróságot a levél tartalmában. Jézus mint a *Jelenések* szerzője (vö. 1,1) a levél bevezetőjében elsőként és utolsóként mutatkozik be, aki halott volt, de élő. Így mutatkozott be már Jánosnak is (1,17–18), és ott még hozzátette, hogy nála vannak a menny és a pokol kulcsai. Ezek a szavak, melyek a meggyötört gyülekezet helyzetére ír-

nyulnak, a vigasztalás és a bátorítás szavai. A nehéz külső körülmények, amelyek ránehezednek az egyházra, mégsem sikerült ki annak az Úrnak a kezéből, aki szintén átment gyötrelmeken, sőt a halálra is, de él, és a halál kulcsai az ő kezében vannak. És az Úr rögtön biztosítja is a gyülekezetet, hogy tud a gyötrelmről, ami a gyülekezetet éri, és tud a neki címzett káromlásról és ócsárlásról is. Bár ezek elsősorban az emberektől érkeznek, és nemcsak pogányoktól, hanem főleg a zsidóktól; de a háttérben maga a Sátán áll, Isten és az ő népe ősi ellensége.

Maga a város gazdag volt, de a keresztyén gyülekezet tagjai a legszegényebb rétegekből származtak, sőt sokan rabszolgák voltak. Rájuk is érvényes volt, amit Pál a korinthusi keresztyénekről írt: „...nem sokan vannak köztetek, akik ember megítélés szerint bölcssek, hatalmasok vagy előkelők... azokat választotta ki az Isten, akik a világ szemében nem előkelők, sőt lenézettek; és a semmiket, hogy semmikké tegye a valamiket” (1Kor 1,26b.28). Ennek ellenére az Úr „gazdagnak” látja őket. Előtte az a döntő, hogy milyen a gyülekezet lelkiileg. Az, amivel az egyház a történelem során gazdagította környezetét és legyőzte a világot, nem testi gazdagság volt, hanem lelki állapot, a lelki ajándékok gazdagsága. Az egyháznak a világban való létezéséhez bizonyára szüksége van testi és anyagi értékekre is; és azok is azt mutatják, milyen az egyház lelki állapota. Az Úr szemében az a lényeges, hogy lelkileg gazdagok vagyunk-e. A történelem is igazolja ezt az igazságot. Amikor az egyház veszített a befolyásából

„Légy hű mindhalálig, és neked adom az élet koronáját” (Jel 2,10b).

A hűség egyike a legszebb fogalmaknak, melyek meghatározzák az emberi életet. Bár mindenki pozitív valóságként tartja számon, mégis azt láthatjuk, hogy megélése egyre inkább kiszorul az élettérből. Egy igehirdető úgy fogalmazott, hogy a hűtlenségtől vérzik mai világunk.

Az alapige egy levélnek a része. *A jelenések könyve* több, korábban létezett

Az igehirdető a hanvai szószéken

gyülekezethez címzett levelet tartalmaz. Szmirna egy város volt Kis-Ázsiában, a Római Birodalom felségterületén. Kulturális és gazdasági központként a térségben jelentős szerepre tett szert. Feljegyzések tanúskodnak arról, hogy Szmirnának az egész birodalom területén volt egy elsősége: Tiberius császár hirdetett meg egy olyan versenyt, hogy melyik város a leghűségesebb a császári hatalomhoz. Ezt a versenyt Szmirna nyerte meg. A császár ajándékkul egy templomot is építtetett a városban. Mindez Krisztus születése után harminc évvel történt. A város lakosai nagyon büszkék voltak a győzelmükre, a kapott címre és az ajándékkul kapott pogány templomra is. Ők voltak a császárhoz leghűségesebb város lakói.

A keresztyén hit nagyon gyorsan eljutott a városba, és Krisztus követői elutasították a császár imádatát, nem voltak hajlandók leborulni a bálványok előtt. Az a kis közösség, amely Szmirnában élt, létében tagadta a bálványimádást. A pogány többség nagyon nehezen hordozta mindezt. Hogyan lehetséges, hogy a leghűségesebb városban olyanok élnek, akik nem hűségesek a császárhoz?! Mindent elkövettek, hogy a keresztyén hitet és annak képviselőit elűldözzék a városból. Krisztus követői nemkivánatos személyek lettek saját városukban. Az, hogy bármiféle vezető helyzetbe keresztyén kerülhesen, elképzelhetetlen volt. Esélyük sem volt, hogy a társadalmi ranglétrán föl-

„LÉGY HŰ MINDHALÁLIG...” A hitből fakadó hűség nem a világ hűsége

jebb jussanak. Az egész város azt kívánta, hogy tűnjenek el, szűnjenek meg létezni, ne álljanak a város császárhoz való hűségének az útjába.

A gyülekezet tagjainak túlnyomó többsége szegény polgárként vagy rab-szolgaként élt. Szegényként léteztek, és tudták is magukról, hogy szegények – Isten mégis gazdagnak nevezi őket. Mindennek a forrása pedig nem a társadalmi pozíciókban rejtett, hanem az Is-

zált társadalom nagyon keveset tud és akar kezdeni a hitben élők bizonyosságtételével. A mai világ olyan szabadságot akar felkínálni az ember számára, ami már szabadság: mindent leválthatónak, lecserélhetőnek tart. Már a teremtés rendje sem érték. A család, nemzet, egyház és haza fogalmak – mint a hűség tárgyai – szinte teljesen kiszorulnak a mindennapi életből. Számunkra is adott a hitvallási helyzet, hogy hűségesek

Az istentiszteleten köszöntötték a mostani választási időszak alatt nyugdíjba vonult lelkipásztorokat, akik közül hatan voltak jelen

tenbe vetett hitben. Gazdagok voltak, mert a legtöbbjük volt, amivel ember rendelkezhet: övék volt a megváltottság és annak tudata. És ez az igazi gazdagság. Ezt az üldözött, kitaszított, perem-

maradunk-e Istenhez és mindazokhoz az ajándékokhoz, melyeket tőle kapunk. Isten biztat bennünket az ígéje által, hogy legyünk hűek hozzá, és akkor elnyerjük az élet koronáját.

A hanvai Diakóniai Központban folyik a tanácskozás

helyzetben élő közösséget szólítja meg Isten ígéje: légy hű! A hitből fakadó hűség nem a világ hűsége. Nem az alkalmazkodásra vagy menekülésre, nem a beolvadásra biztatja őket, hanem az Isten iránti hűségre. Az alfa és az ómega, a kezdet és a vég, vagyis maga az Isten iránti hűség az a mód, ahogyan a keresztyén közösségnek élnie kell.

A keresztyén hit ma is a világ gondolkodásának a peremén van. A szekulari-

Adja meg számunkra az Úr, hogy a mi életünk hűségben megmaradó legyen!

Géresi Róbert

(Elhangzott a Zsinat 4. ülésének nyitó istentiszteletén, 2011. május 12-én a hanvai református templomban. Egyházunk magyar püspökhelyettese igehirdetését rövidített és szerkesztett változatban közöljük.)

1947 áprilisától a pápai tanítóképző intézetben folytattam tanulmányaimat mint felvidéki magyar menekült. A Dunántúli Református Egyházkerület nemcsak gyors pénzügyi támogatott, hanem azzal is, hogy a jelentősebb ünnepeken a pápai református teológia lehetővé tette a nagylegátusi kiküldetésemet.

Az igehirdetéseket nekem kellett megírnom, azokat Bognár Károly hitoktató lelkésznek be kellett mutatnom és el kellett mondanom; csak így indulhattam a kiküldetésekre. Csodálatos szolgálati alkalmak voltak ezek!

Sokat épültem lelkileg, hisz el kellett mélyülnöm a lelki felkészülésben. Nagy segítséget jelentett számomra a hívő teológusok imaközössége, ahol rendszeresen kértük a Szentlélek segítségét felkészülésünkhöz és szolgálatunkhoz, hogy a Lélek üzenetét tudjuk továbbítani az ünnepi istentiszteletek alkalmával. E lelki közösség mindig megerősített abban, hogy szolgálatunk Istentől nyert küldetést jelent, ezért nagy felelősséggel, bizonyágtévő lélekkel igyekeztem felkészülni. Huszonhat alkalommal kaptam szolgálati lehetőséget Pápa környéki gyülekezetekben.

Egyik szolgálatomra különös hálaadással emlékezem. Egy népes gyülekezet előtti pünkösdi igehirdetői szolgálatra kaptam megbízást 1948-ban. Imádkozó szívvel készültem fel és indultam el a szolgálatra. A templom teljesen megtelt ünnepelni kívánó érdeklődő gyülekezeti tagokkal. Izgalommal néztem körül, és magamban csendben imádkoztam, kértem a Lélek bátorító segítségét.

Alapigéül az *ApCsel 21, 10–13* verseit választottam. A Szentlélekhez való viszonyunkról kezdtem beszélni. Arról, hogy ez a viszony kifejezi, mennyire vagyunk keresztyének. A keresztyén élet az az erőmérő, amely megmutatja, hogy mennyit vettünk a Szentlélekből. Mikor Pál apostol Efesusba érkezett, megkérdezte: „Vajon vettetek-e Szentlelket, minekutána hívők letetek? Azok pedig mondanak neki: Sőt inkább azt sem hallottuk, hogy ha vagyunk-e Szentlélek” (*ApCsel 19, 2*).

Vannak emberek, akik nem is hallottak a Szentlélekről – mondtam a szószékről. Elfogadták Isten igéjét, de nem vettek még Szentlelket, csak meg van-

EGY ÁLDOTT PÜNKÖSDI KÜLDETÉS

Csodálatos, ha valakin a Lélek lesz úrrá

nak keresztezve a Jézus nevébe. Vannak, akik tudnak, hallottak róla, beszéltek is róla, de nem vettek belőle. Olyanok is vannak, akik tudnak a Szentlélekről, akiket már megérintett, de nem jutottak ennél tovább. És vannak, akik a Szentléleknek bizonyos mértékét elfogadták, de nem engedték, hogy a Lélek megteljesedjék rajtuk. Ezután említettem Pál apostolt, aki megteljesedett Szentlélekkel, s teljesen a Szentlélek uralma alá került.

Feltettem a kérdést, hogy tudják-e, mi előzte meg mindezt. Határozott, valóságos megtérés – adtam meg a választ. Ha ezt hallják az emberek, csodálkoznak, és azt mondják: jó ember vagyok, vallásos nevelésben részesültem, szeretek templomba járni, miből és miért térjek meg? Próbáltam tovább mondani az általam írt szöveget, amikor azt vettem észre, hogy kissé minden elhomályosodik előttem, a leírt sorok eltűnnek emlékezetemből, és egy pillanatra elhallgattam. Élénk figyelem lett úrrá a hallgatóságon.

E pillanattól kezdve a Lélek indítatására már nem a leírt szövegemet mondtam tovább, hanem a megtérésemről kezdtem őszintén beszélni. Bizonyoságot tettem arról, hogy én sem gondoltam arra, hogy bűnös, kárhozzáttra méltó ember vagyok. Jól éreztem magamat a világi életben. Amikor megkaptam konfirmációmra a Bibliát és azt komolyan kezdtem olvasni, Isten igéje rámutatott bűneimre. Kezdték megismerni magamat, bűneimet, de Isten megváltó szeretetét és kegyelmét is. Szentlelke világossá tette előttem, hogy ilyen bűnös emberként a kárhozzát felé rohanok. Kétségbeestem, éreztem elveszett voltomat. Térdre estem, és imádkozni kezdtem bűnbocsánatért. Imámra hamarosan

kaptam is választ: „Minthogy az Isten volt az, aki Krisztusban megbékéltette magát a világgal, nem tulajdonítván nékik az ő bűneiket...” (*2Kor 5, 19a*). Megértettem, hogy Isten az én bűneimet sem tulajdonítja nekem, Krisztus érdeméért eltörölte azokat. Elfogadtam Isten felém hajló, megbocsátó szeretetét: Isten gyermeke lettem. Azóta megváltozott az életem, öröm tölti be szívemet, s örvendező szívvel hirdetem: van örök életem, van Megváltóm, és neki szolgálom. S kértem a gyülekezetet, fogadják el a Szentlélek e drága ajándékát ők is.

Ezután elmondtam, hogy miként és mikor nyerte el Pál apostol a Szentlelket: megtérése után a mennyei látástól megvakulva vezették be Damaszkuszba. Itt imádkozva, csendességben vártam. Ekkor jelent meg nála a Lélek indítatására Anániás, az Isten embere, aki kezeit Saulra vetve ezt mondta: „Saul atyámfia, az Úr küldött engem, Jézus, aki megjelent néked az úton, melyen jöttél, hogy szemeid megnyíljanak

és beteljesedjél Szentlélekkel” (*ApCsel 9, 17*). Ezt követően Pál nyomban bizonyoságot tett honfitársai előtt a Krisztusról, s az üldözöből üldözött lett. A Szentlélek uralma alá került, mindenben és mindenütt a Lélek irányította. Csodálatos dolog, mikor valakiben a Szent-

lélek úrrá lesz! Milyen jó lenne, ha mibennünk is úrrá lehetne! Könyöröngyünk érte!

Boldog hálaadással jöttem le a szószékről, csodálatos lelki öröm töltötte be szívemet, hogy Isten eszközként használt fel az ő pünkösdi üzenete közvetítésében. Később még nagyobb lett az örömöm, mert legközelebb ismét ez a gyülekezet hívott meg, és találkozhattam azokkal a boldog testvérekkel, akiket a pünkösdi Lélek valóságosan megérintett. Kíváncsi vagyok, hogy minél többen fogadjuk el a megterő lélekkel a Szentlélek irányítását! Így lesz igazán áldott pünkösdi ünnepségünk.

Szenczi László

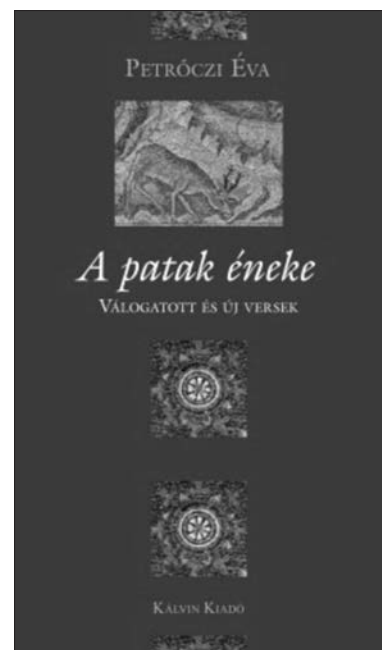
„Kis szenvedésekből facsart kicsi versek” **Petróczi Éva** válogatott és új versei. Megszenvedi, ha kufárkezek cibálják a hazát, akárcsak a vetélés zsigeri riadalmát, az 1956-os segélycsomag préselt vigasz-függéjét, a lübecki Mária-templom bombázás folytán érc-halom-má lett harangjai haláltáncát, a Novgorodba hurcolt pataki könyvek kálváriáját...

Természetesen nem kizárólag komor dolgok ihlették a költőt, a közéleti és történelmi témákat bizonyára kultúrtörténeti

A patak éneke – Válogatott és új versek

fogékonysága okán jeleníti meg versben. Az érintett dolgok és az újszülött unoka jövőjének képe, az először kiejtett szó varázsa, de az öregedés folyamata (az ezüst szálak megjelenése a hajban), a filmnézés közben a nagyapára emlékezés – mind-mind szépen megférnek egymás mellett, sőt az élet kerektségének ragyogó jelzős szerkezetekkel, nyelvi leleményként megélhető szavakkal kifejezett szépirodalmi lenyomatait.

A kötethez előszót író **Steinbach József** dunántúli püspök „tetőablakoknak” nevezi a Petróczi-verseket, „amelyeken nemcsak kitekintünk magunkból ma-

gunkra, hétköznapjainkból hétköznapjainkra, hanem közben »kényszerülünk« felfelé tekinteni”.

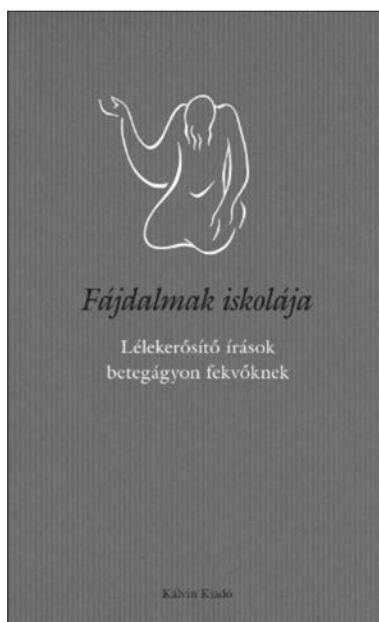
(Kálvin Kiadó, Budapest 2011)

FÁJDALMAK ISKOLÁJA

Lélekerősítő írások betegágyon fekvőknek – ezt az alcímet viseli ez a könyvecske, és a kiegészítés tulajdonképpen mindent megmagyaráz, mire is számíthat az olvasó.

A borítón fájdalommal teli helynek nevezik a betegágyat, ami ugyanakkor nagy iskola is: „Sok mindenre megtanít. Aki hosszabb-rövidebb ideig betegeskedik, átélheti, hogy a betegség számos dolgot megváltoztat benne, családjában, körülményeiben. Különös felfedezni, hogy Isten kezében áldásokkal szegélyezett útszakasszá válhat.”

A kötet református kórházlelkészek beteglátogatási tapasztalataiból állt össze, a történeteket és igemagyarázatokat **Baráthné Szalánczi Tímea, Czirokné Botár Éva, Gecse Attila, Gál Judit, Havléné Nagy Viktória, Kerekes Márton, Michna Krisztina, Nagy Lajos, dr. Tőkés Zoltán és Závodny Mária** írták. Köztük van a kötet szerkesztője, Gál Judit is, aki a témához illő bibliai idézeteket,

verseket, neves szerzők kifejezeseidet gondolatait is beemelte a kötetbe.

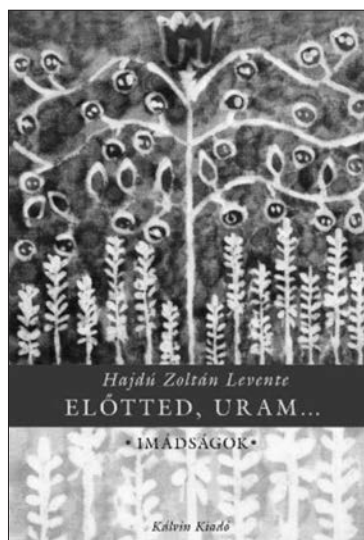
(Kálvin Kiadó, Budapest 2011)

ELŐTTED, URAM... – Imádságok

Verses imádságokkal ajándékozza meg az olvasót **Hajdú Zoltán Levente** szőládi lelképásztor. A nyolc fejezetbe rendezett lélek-kiszakadások a teremtet és az egyén életútját is igazgató, a végső célt jelentő – „vezess a célhoz engem: / aki te leszel” – Szentháromság-Isten dicséretét zengik. Érintik a kiválasztottság tudatát és a küldetést, hétköznapokra és ünnepekre egyaránt reflektálnak, ráirányítják a figyelmet a közösségekben való létből fakadó szolgálatra, de megszólítják a kereső embert is.

Jellemző a kötetre a meditatív hangneme, ami nem tükröz egyáltalán bizonytalanságot, inkább egy rendkívül kedves attitűd sejlik ki a sorok közül: a hívó ember az ünnep- és hétköznapjait egyaránt Isten erőterében tölti.

„Hatnak rá a hétköznapok – amint az ajánlásban **Steinbach József** dunántúli püspök fogalmaz –, de nem a hétköznapok határozzák meg gondolkodását, köz-

érzetét, reménységét, örömét, békeségét.”

(Kálvin Kiadó, Budapest 2011)

Az oldal anyagát írta: **A. Kis Béla**

Feladvány

Hol van Lübeck?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **július 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapra vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének a címeire (**930 10 Dolný Stál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

Az áprilisi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint a rekviem gyászmisét, halotti misét jelent.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – jutalomban. **Balogh Erzsébet** (Mokcsakerész) és **Faragó Irén** (Harmac) Martin Hubacher „Az igaz ember hitből él” című igehirdetés-gyűjteményét, míg **Haris Zsuzsa** (Martos) Thury Etele *A Dunántúli Református Egyházkerület története* című munkáját kapja ajándékba.

Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Az alsómhályi, a legényei és a bistei gyülekezetek a zempléni egyházmegyéhez tartoznak. Ezt a három gyülekezetet kapta meg 2004-ben szolgálati helyül Györky Szilvia lelkipásztor.

Alsómhályi Töketerestől tizenhat kilométerre délnyugatra, a Ronyva partján fekszik. A legutóbbi népszámlálás idején az 1749 lakosa közül már csak negyvenketen voltak magyar nemzetiségűek, holott száz évvel korábban még túlnyomórészt ők alkották a falut.

Alsómhályitól nem messze található a 326 lakosú Legenye – elenyésző számú magyar lakossággal. A két településtől egy kissé távolabb esik Biste, melynek református temploma a 19. század végén épült neoklasszicista stílusban. 2001-ben a 170 lakosából csak egy vallotta magát magyar nemzetiségűnek.

Legényének és Bistének Alsómhályi az anyaegyháza. Itt heti rendszerességgel vannak bibliaórák, hittan- és katekizálás is, sőt hétközben is tartanak istentiszteletet. Vasárnap a lelkipásztor mind a három gyülekezetben szolgál igehirdetéssel. Ha kéri, akkor az idősek számára évente több alkalommal is kiszolgáltatja az úrvacsorát. A lelkipásztor úgy véli, a hívek szeretik a közösségi életet, mivel volt olyan időszak is, amikor magnóval jártak istentiszteletre, hogy az idősebbek számára rögzítsék a templomban elhangzott prédikációkat.

Mindhárom gyülekezet túlnyomó többségét már szlovák nemzetiségűek teszik ki, így az istentisztelet nyelve bővült: minden, ami az istentisztelet részét képezi, elhangzik magyarul és szlovákul is, a kijelölt énekeket pedig mindenki a saját anyanyelvén éneklí az énekeskönyvből. (Az énekek számozása ugyan nem minden esetben egyezik meg, de már készült egy egyeztető leírás, ami könnyebbé teszi az adott énekek kikérését.)

Amikor csak magyarul voltak a szolgálatok, akkor a szlovák anyanyelvűek más gyülekezetbe jártak istentiszteletre. Hogy a közösségben láthassák őket, úgy gondolták, inkább kétnyelvűvé teszik a vasárnapi alkalmat. Györky Szilvia nagyon örömdetesnek tartja, hogy így most már eljárnak a közösségbe a szlovák testvérek, akik közül sokan nemcsak hogy nem beszélnek, de nem is értenek magyarul, viszont nagyon közel

A békesség érdekében kétnyelvűek lettek a szolgálatok Alsómhályi és leányegyházai inkább szlovákok

állnak az ígéhez. Az istentisztelet a szlovák és magyar liturgia együttes használatával ugyan valamivel hosszabb, de – a lelkipásztor szerint – csak így tudták elérni a békességet a gyülekezetben. Így most már együtt van az egész gyülekezet, tolerálják, elfogadják egymást, és igyekeznek megtalálni egymással a közös hangot.

Az alsómhályi közösségben nemcsak a közép- és az idősebb generáció képviselteti magát, hanem a kisgyerekek is (akik között vannak olyanok, akik az

lomba, mára sikerült hatvan főre növelni a létszámot. (A lelkipásztor ezt természetesen nem a saját érdemének tartja.)

Legényén sajnós kevesebben vesznek részt az istentiszteleteken, mert az ottani gyülekezetet már csak az idősek alkotják. Bistén pedig az a helyzet, hogy a nagyon idősek és a fiatalok vannak az alkalmakon, ott szinte teljesen hiányzik a középgeneráció.

Ami fontos, hogy mind a három gyülekezetnek van saját temploma. Legényén még az 1790-es években épült

Az alsómhályi templom 1968-ban épült

iskola előtt még csak magyarul értenek!). Egyébként minden korosztályból vannak szlovákok és magyarok is. Alsómhályiban nagy a fluktuáció, szlovákok és magyarok is egyaránt be-, illetve elköltöznek. A lelkipásztor elégedett az istentiszteletek látogatottságával. Amikor beszolgáló lelkészként a gyülekezetbe került, átlagban negyvenöten jártak temp-

A bistei református templom a legkisebb

A legényei református templom

templom, amit azóta is használnak a reformátusok. Alsómhályiban egészen 1945-ig egy nagyon szép régi templom állt, de a háború idején robbanóanyagot rejtettek el benne, és a visszavonuló német csapatok igyekeztek azt megsemmisíteni – sajnós a templomot is felrobbantották. A közösségnek sokáig nem volt anyagi lehetősége arra, hogy újjáépítse a szent hajlékot, így hosszú éveken át a szomszédos Legényére jártak a hívek az istentiszteleti alkalmakra. Aztán 1962-ben, amikor az egyházközösség élére néhai Lejko Zoltán lelkipásztor került, magára vállalta a templomépítés minden gondját – ami akkoriban nem volt egyszerű feladat, ugyanis csak kevés helyen engedélyezték az ilyen jellegű építményeket. A gyülekezet és a lelkipásztor erőfeszítésének köszönhetően 1968-ban elkészült az új templom, így a híveknek azóta már nem kell Legényére járnuk. Sajnos a kőből épült templom télen nagyon hideg, ezért ebben az időszakban a gyülekezeti teremben tartják

(Folytatás a 7. oldalon)

Tizenöt évvel ezelőtt, 1996. március 17-én alakult meg Szádalmáson a református nőszövetség – harminchét taggal, özv. Tóth Józsefné, Irénke néni vezetésével. Ennek az évfordulónak az emlékére idén több alkalmat is terveztünk, hogy ezek által is emlékeztetesebbé tegyük a számunkra felejthetetlen éveket, amit Isten kegyelméből közös erővel, hittel és áldozatos munkával véghez tudtunk vinni.

Első alkalmunkat március 4-én tartottuk, amikor teadélután szerveztünk a gyerekek részére a gyülekezeti termünkben. Ez a közös szórakozás énekléssel vette kezdetét, utána bibliavetélkedőre került sor, ahol gyermekeink összemérhették tudásukat a Szentírás ismeretéből. Majd előkerültek a társasjátékok, és folytatódott tovább a szórakozás. Nemcsak a gyerekek érezték jól magukat, hanem mi, felnőttek is, mert kis időre elfelejtettük a mindennapi gondjainkat, és újra a gyerekvilágban érezhettük magunkat, ha csak rövid időre is.

Ugyanerre a napra volt meghirdetve a világimanap Chile gyülekezeteiért. Alig mentek el a gyerekek, már gyülekeztek is a felnőttek, hogy együttes erővel, imában vigyük Isten elé az ott élő testvéreinket. Ennek a világimanapnak elgondolkodtató mottója volt: *Hány kenyereket van?* Természetesnek vesszük a mindennapi kenyeret, pedig nem magunknak köszönhetjük, hanem mennyei Atyánknak lehetünk érte hálások, mert azt Ő biztosítja számunkra. Áldásos volt számunkra ez az alkalom azért is, mert megismerkedhettünk egy másik nép életével, nehézségeivel.

Március 20-án ünnepi alkalomra került sor szervezetünk megalakulásának 15. évfordulója alkalmából, amire vendége-

Visszaemlékező alkalmak voltak Szádalmáson A NŐSZÖVETSÉG TIZENÖT ÉVE TEVÉKENYKEDIK

ket is hívtunk. A kultúrház megtelt örvendőzökkel, hogy együtt adjunk hálát az Úrnak, amiért mindvégig velünk volt és vezetett éveken keresztül. Ünnepi alkalmunkat szervezetünk himnuszának elneklésével nyitottuk meg, mert a tizenöt év alatt az Úr itt is csodásan működött. Áhítatot tartani a felsőlánci lelkésznot, **Kása Melindát** kértük meg.

Majd az első elnök, Irénke néni bizonyágtevő szavai sok jelenlévő szemébe könnyet csaltak. Beszámolt a kezdetekről, hogyan indították el falunkban ezt a szervezetet **Németh Zsuzsanna** nőtestvérrel karöltve. Megemlékezett a tíz évről, amikor elnökként tette a dolgát, az áldásokról, s megköszönte a segítő és áldozatkész nőtestvérek segítségét. Elmondta, hogy számtalanszor érezte ez alatt az idő alatt Isten jelenlétét, azt, hogy az Úr szavai szólnak hozzá. Irénke néni

után Németh Zsuzsanna vette át az elnöki funkciót, és irányította tovább a megkezdett munkát. Ő is hálatelt szívvel mondott köszönetet ezekért az áldásos évekkért. A tizenöt év tevékenységét jelen sorok írója (a jelenlegi elnök) próbálta összegezni, kiértékelni, mert volt itt tevékenység bőven.

Ünnepünket a Bokréta énekkar szolgáltatta tette még szebbé, varázslatosabbá.

Varga Zoltán lelkipásztor mindhármunknak egy csokor virággal köszönte meg eddigi munkánkat. Kiemelte, hogy bármi megmozdulás van az egyházon belül, a nőtestvérek „mint legények” mindig, mindenütt ott vannak és segítenek.

A visszaemlékezések után következett a meghívott vendégek előadása. Elsőként szervezetünk országos elnöknője, **Fülöp Angéla** tartotta meg beszámolóját *A nő szerepe a gyülekezetben* címmel. Tartalmas előadásában elemezte és kiemelte a nők szerepét, milyen helyeken kell helytállniuk. Akik ott voltunk, felejthetetlen tudnivalókkal gazdagodtunk. Másik előadásra a korábbi országos elnököt, **Szabóné Kozár Évát** kértük fel, aki jelenleg a perbenyiki Jó Pásztor Háza Gyerek- és Anyaotthon vezetője. Kíváncsiak voltunk, hogyan indult ez a kezdeményezés, milyen nehézségekkel kellett szembenézniük, és most milyen örömeikben van részük. Sok érdekességet megtudtunk tőle: mi mindenben van részük, honnan kapnak támogatást, kik a segítők.

Vendégeinknek virágcsokorral és egy emléklappal köszöntük meg, hogy megtisztelték jelenlétükkel visszaemlékező ünnepi alkalmunkat. Minden jelen lévő testvérnek alkalma nyílt, hogy a szerény szeretetvendégségünk közben beszélgessen és sárospataki „könyvárunk” kínálatából válogasson. Teremtőnknek adunk hálát, hogy ezt az alkalmat is megengedte és segítő testvéreket adott hozzá, hogy meg tudjuk valósítani, mert egyedüli erőnk a Krisztusban van.

„Ne látszatra szolgáljatok, mintha embereknek akarnátok tetszeni, hanem Krisztus szolgálóiként cselekedjétek Isten akaratát: lélekből” (Ef 6,6).

Perháč Gyöngyi

A békesség érdekében kétnyelvűek lettek a szolgálatok Alsómihályi és leányegyházai inkább szlovákok

(Befejezés a 6. oldalról)
az istentiszteleteket. Aztán húsvét vagy pünkösd táján, ahogy az időjárás melegszik, ismét visszatérnek a templomba, és egészen a reformáció ünnepéig ott vannak a vasárnapi szolgálatok. Alsómihályiban legutóbb lefestették a templomtetőt és felújították a homlokzatot, de elérkezett az idő egy nagyobb felújításra.

Bistén 2008 és 2009 között teljes templomfelújításra került sor. Ez egy nagyon kis épület, amely mindössze hatvan fē-

rőhelyes, de minden istentiszteletet a templomban tartanak. Sajnos itt már csak nők járnak az istentiszteletekre. Amikor a lelkipásztor szolgálni megy hozzájuk, Legényről egy presbiter mindig vele tart, így gyakran ő az egyedüli férfi a templomban. Érdekességgént megemlítené, hogy az utóbbi néhány évben a szlovák ajkú gyülekezetekből is ellátogatnak hozzájuk a reformátusok, hogy magyarul is hallgathassák Isten igéjét. A hívek egyébként önerőből tartják rendben a templomukat. Csak a na-

gyobb munkákra kérnek segítséget az önkormányzattól, a kisebb-nagyobb tartozásokat maguk végzik.

Tervek mindhárom gyülekezetben vannak. Legényén például tetőcserére lenne szükség, ami több mint 35 ezer eurós beruházás lenne. Huszonkét választóval viszont ezt nehezen tudják majd megvalósítani. Mivel a gyülekezetek csakis adakozásból és pályázati pénzekből tudják az építkezési terveket megvalósítani, ezért minden pályázati lehetőséget kihasználnak. Próbálkoznak az Egyetemes Egyház közalapjánál, illetve más alapítványoknál is, hogy tehessék a dolgukat.

Iski Ibolya

2011. április 10-én került sor az abaúj-tornai egyházmegye rendes közgyűlésére, amelyen az elmúlt év eseményeit és szolgálatait értékelte az egyházmegye vezetősége.

A huszonkét lelkipásztort, a huszonhat gyülekezeti küldöttet és számos vendéget **Orémus Zoltán**, az egyházmegye esperese köszöntötte, majd **Siposné Várady Klára**, a jabloncai református gyülekezet lelkipásztora tartott igehirdetést. A *Mt 16,21–23* alapján – mikor Jézus bejelenti tanítványainak szenvedését – elmondott igehirdetését Dsida Jenő *Út a kálváriára* című versével kezdte, majd az ige és a vers összefüggéseiben az igazság és a látszat közötti különbséget fejtegette.

Az istentisztelet utáni közgyűlésen **Szaniszló Sándor** egyházmegyei gondnok az elmúlt évre vonatkoztatva megköszönte a gyülekezetek és a lelkészek hozzáállását és áldozatkész munkáját. Értékelésében több területen is kiemelte, hogy a közös munkát tekintve jó irányban történt fejlődés a korábbi évekhez viszonyítva. Elsősorban a lelkészek felelősségteljes hozzáállása terén, amely a gyülekezeti munkában és a különféle statisztikai adatok pontos beszolgáltatásában egyaránt megmutatkozott. Pozitívként emelte ki, hogy egyre több gyülekezetben tartanak megemlékezést az egyik legjelentősebb történelmi ünnepen, március 15-én, és felhívta a jelenlévők figyelmét a népszámlálásra is. Hangsúlyozta, hogy a következő tíz évben minden felvidéki magyar ember sorsát meghatározzák az idei népszámlálási eredmények.

Orémus Zoltán esperesi jelentését a magvető példázata (*Mk 4,1–9*) alapján tartotta. Az igemagyarázat után a keresztyénség jelenlegi helyzetéből és csökkenő számarányából kiindulva értékelte a magyar reformátusság és az egyházmegye gyülekezeteinek helyzetét. Az elmúlt évben két egyházmegyei közgyűlésre, három egyházmegyei tanácsülésre, nyolc lelkészértekezletre s több egyházmegyei rendezvényre került sor. A gyülekezetekben nagyon sok változás történt, ami az épületek, templomok, lelkészlakok, iskolák felújításán mérhető le leginkább. Felhívta a figyelmet arra, hogy még nagyobb szükség van a láthatatlan változásokra: a belső megújulásra. Ebben a lelkipásztorok munkáján és tanúságtételén kívül az egyházmegye területén munkálkodó

VISSZATEKINTÉS ÉS ÖSSZEGZÉS

Közgyűlés az abaúj-tornai egyházmegyében

404 presbiter imádságára, családjaikban végzett szolgálatára és esküjéhez hű helytállására is hatalmas szükség van. Ha ez megvalósul, bizonyosan meglesz a gyümölcse, s nemcsak múltunk, jelenünk, hanem jövőnkönk is lesz – hangsúlyozta.

Az esperesi jelentés után a közgyűlésen elhangzott még a hitoktatói, miszsiói, sajtó- és számvevői jelentés, melyek alapján a közgyűlés résztvevői teljes képet kaptak az elmúlt év eseménye-

gyülekezet kérelmét a tanács által megfogalmazott módon támogatja, a végleges döntést azonban a felsőbb egyházi vezetés döntésétől teszi függővé.

A közgyűlés elfogadta a Kassai Magyar Református Egyházközség névváltoztatásával kapcsolatos kérelmét is, amely szerint a jövőben a gyülekezet a Kassai Református Egyházközség nevet viseli majd, visszatérve az 1644. március 27-én alapított gyülekezet történelmi nevéhez.

Az egyházmegye lelkészi kara 2010 januárjában Szalócon tanácskozott

ivel, jelenlegi helyzetével és jövőbeni terveivel kapcsolatosan.

A közgyűlés további pontjaiban megtárgyalta a bárcai, a felsőcsáji és a sárospereji református egyházközségeknek az egyházmegyéből való kilépési kérelmét. Az említett gyülekezetek területén lassan teljes asszimilációra és nyelvváltásra kerül sor, a gyülekezetek vezetői egyházmegyénk munkájában

Sor került még a Kassa–Migléc gyorsforgalmi út építése kapcsán a miglécí gyülekezet földterülete eladásának jóváhagyására, a személyi adatok védelméről szóló törvény ismertetésére, és **Géresi Róbert** püspökhelyettes felhívta a figyelmet a népszámlálással kapcsolatos gyülekezeti teendőkre, az elkészített szórólapok szétosztására, az információk eljuttatására minden érintetthez.

2010 áprilisában ifjúságimunkatárs-képző és evangelizáció volt Körtvélyesen

nehézkiesen tudnak részt venni, ezért szlovák tanácskozási nyelvet használó egyházmegyéhez kívánnak tartozni. A két gyülekezet kilépését az egyházmegyei tanács javaslata alapján a közgyűlés elfogadta, a sárospereji református

Az egyházmegyei közgyűlés **Varga Zoltán** espereshelyettes imádságával, a 90. zsoltár éneklésével és szeretetvendégséggel ért véget.

Fecső Yvett

Református hitelveink szerint, a Biblia alapján valljuk, hogy a házasság Istentől rendelt. A teremtés során Isten örök döntése alapján férfivá és nővé teremtette az embert, és egymásnak teremtette őket. A házasság és a család a teremtet akarat útján jött létre. A házasság egy férfi és egy nő között köttetik meg. A házasságnak tisztának kell lennie, Isten szeretetét kell tükröznie, és az egész családnak Isten dicsőségét kell hirdetnie.

A házasság egész életre szóló intézmény, ami a házastársak közötti élet-, sors- és testi-lelki közösséget jelent, és a felek Isten és a gyülekezet előtt tett eskütételével kezdődik. Hitünk szerint a házasságot magát és azon belül a felek egymást mint Istentől kapott ajándékot keresik és fogadják el.

Hangsúlyozzuk a házasság felbonthatatlanságát, de ezt nem a törvény, hanem az evangélium útján akarjuk elérni. A házasságkötés megáldása során elhangzó fogadalomtételt az Istenbe vetett hit által érvényesnek tartjuk. Azt a törvényeskedő nézetet, hogy a házasság semmilyen körülmények között sem bontható fel, refor-

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház állásfoglalása a házasság intézményéről

mátus hitelveink szerint azonban nem valljuk.

A válás az emberi szívek keménysége miatt történik, amit meg lehet bocsátani, de soha nem szabad igazolni. Válás esetében egyházunk nem az olcsó hitelesítés mellett áll, hanem a megelőzés szolgáltatának talaján, a legvégső lehetőségig kíván elmenni a lelkigondozás eszközeivel a házasság megmentése érdekében – a kölcsönös megbocsátás és újrakezdés reményében. A menthetetlenül tönkrement házasság esetében a bűnbocsánat feltételével egyházunk tudomásul veszi a válás tényét. A széthullott házasságoknál a felek az általuk elkövetett hibák és vétkek felelősségét önmaguk hordozzák. A könnyelmű és felelőtlen válás gyakorlatával szemben egyházunk vallja a házasságkötés megáldásánál elhangzó eskü érvényességét. Hívó keresztyének házassága krízisének esetében – hűtlenség okán kívül – a válást és az újravezetést nem támogatjuk.

A második házasság létrejötténél egyházunknak fokozott pásztori figyelmet kell szentelnie a házasulandóknak. Az újrakezdés esélyét a korábbi házasság hibáinak, tévedéseinek és vétkeinek tudatosításával, kellő bűnbánat után, életre szóló kapcsolat reménységével adjuk meg.

Református hitelveink nem tesznek különbséget lelkész és nem lelkész házassága között. A lelkészeknek mint pásztoroknak minden tekintetben jó példaként kell a gyülekezetek előtt állniuk. Ez a házasságra is érvényes elvárás. A lelkész házassága felbomlása esetében a korábbiakban leírtak úgyszintén érvényesek, a lelkési szolgálat minden felelősségének fényében.

(Jóváhagyva 2011. április 2-án a Zsinati Tanács ZST-63/2011-es számú határozatával.)

A ZSINAT ELNÖKEINEK KÖRLEVELE

Keresztyén Gyülekezet, kedves Testvéreink!

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinata 2011. május 12-e és 14-e között Hanván tartott ülésén a zsinati tagok elfogadtak egy ratifikációs csatolmányt, amely lehetővé teszi, hogy egyházunk a nemzetközi jogban is ismeretes fenntartás intézményével csatlakozzon a Magyar Református Egyházhoz. Mivel ez egyes szlovák ajkú testvéreink körében ellenérzést váltott ki, s egyben nagyfokú félreinformálás tapasztalható a médiumokban, fontosnak tartunk tisztázni néhány ténytet.

Szlovák testvéreinkkel – hittestvéri közösségben – régóta közös egyházban élünk. Ezt a közösséget továbbra is vállaljuk, és semmi szándékunk megszakítani. De ugyanúgy testvérnek tartjuk azokat a reformátusokat is, akik az I. világháborút követően más országokba kerültek. A határok a bársonyos forradalom előtt nemcsak hogy elválasztottak, hanem korlátozták is együttműködésünket és egymáshoz való közeledésünket.

A bársonyos forradalmat követően 1995-ben jött létre a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinata, amelynek feladata többek között közös platform megteremtése volt az együttműködés jobb előmozdítására. Ennek a szervezetnek – amely jogalánysággal bír – a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház is tagjává

lett, bár akkor is felmerültek ugyanazok a félelmek és problémák, mint most. Viszont a Tanácskozó Zsinat tevékenységét több tágelyház nem tartotta kielégítőnek, ezért új szerveződés indult.

2009-ben egy határokon átívelő, hitvallási és teológiai alapokon működő, jogalánysággal nem rendelkező tömörülés keletkezett Magyar Református Egyház név alatt, mivel a Kárpát-medencében működő református egyházak túlnyomó többségben magyar ajkúak. Ez nem azonos a Magyarországi Református Egyházzal, mivel az is csupán tagja ennek a közösségnek. A többi Kárpát-medencei református egyház már csatlakozott ehhez a közösséghez.

Az eltelt két év alatt meggyőződhattunk arról, hogy a közös munkának megvan a gyümölcse, ezért kerestük és meg is találtuk a megoldást a csatlakozásra, mégpedig egy ún. ratifikációs csatolmány által. A csatolmány kifejezi fenntartásunkat a két szlovák ajkú egyházmegye vonatkozásában, ami a csatlakozásban semlegességet, a Szlovákiai Református Keresztyén Egyházon belül viszont jogaik teljes körű sértetlenségét biztosítja számukra.

A csatlakozástól való félelem teljesen alaptalan. A csatlakozó egyházak nem veszítik el önállóságukat, nem kerülnek más egyház fennhatósága alá, és nem kell senkinek sem nevet, sem nyelvet változtatnia. Szavatolva van a teljes függetlenség. A

közös elképzelések az egyházak életének az építésére csak abban az esetben valósulnak meg, ha azt az illető egyház vezető testülete jóváhagyja. Ez a munka csak elősegíti az evangélium hatékonyabb hirdetését és az egyházak szolgálatának még szélesebb körű kiteljesedését, valamint nagyobb nyitottságot ad egymás felé Kélet-Közép-Európában.

A csatlakozásunkról szóló döntés saját belügyünk. A világ nyilvánossága előtti boncolgatása, politikai síkra terelése, ennek okán a két nemzet egymás elleni uszítása sem nem Isten ígéjének mértéke szerint való, sem nem méltó hozzánk, Krisztus tanítványaihoz. Mind a közös múlt, szolgálat és hit alapján, mind a Krisztus bennünket szorongató szeretete alapján hisszük és reméljük, hogy hitünk e bennünket ért próbatétele mindannyiunk javára válik, és Isten dicsőségét fogja szolgálni.

Mindezek fényében és tudatában nyugalomra intjük testvéreinket, mert hisszük, hogy a keresztyén szeretetben való párbeszéd által lehetőség van minden problémás helyzet megoldására. Éppen ezért a testvérek szívére helyezzük a páli ígét: „Vigyázzatok, álljatok meg a hitben... Minden dolgotok szeretetben menjen végbe!” (1Kor 16,13a–14).

Atyafiságos köszöntéssel:

Fekete Vince **Fazekas László**
főgondnok püspök

Komárom, 2011. május 18.

Azért fegyelmezz, mert szeret

„Elhagyták az Urat...” (Bír 2,12a).

Talán van egy kiskutyád. Ha sétálni mentek, szót kell fogadnia neked, mert baja történhet. Ha nem hallgat rád, lehet, hogy dühösen rákiáltasz, vagy rá is csapsz – mert a javát akarod.

A gyerekeknek is hallgatniuk kell szüleikre, tanítóikra. Ha nem így tesznek, akkor megérdemlik a büntetést. Minden embernek – akár kicsi, akár nagy – az Úrnak kell engedelmeskednie.

A zsidóknak is Istenre kellett figyelniük. Ők e helyett pogány bálványokat tiszteltek. Elfelejtették az Urat, akitől a szép új országot kapták. Azt tették, amit maguk jónak lát-

tak, de az Úr mégsem hagyta el őket. Megtanította népét, hogy ismét neki engedelmeskedjen. Hogy hogyan? Hát úgy, hogy megbüntette őket.

Micsoda?! Megbüntette őket?! Igen. Ez volt a helyes. Rabló ellenesség tört rájuk, egyre nehezebb lett az életük. Állandóan féltek. Mi lett a vége? Az, amit Isten a büntetéssel el akart érni: a nép ismét hozzá fordult, tőle várta a segítséget. Ismét szükségük lett rá. És Isten kész volt segíteni.

Jegyezd meg jól: ha az Úrra hallgatsz, ha az ő segítségével imádkozol, akkor megáld téged!

Molnárné Miklós Malvína

Ifjúsági alkalmak

Firesz – Duna Mente

Köszikla – hétvégi pünkösdi túra

Helyszín: Gömör

Időpont: 2011. június 10–12.

Megkötözve–megszabadítva – ifjúsági találkozó

Helyszín: Marcellháza, református templom

Időpont: 2011. június 25.

Érintések – 2. imasátorelőké-szítő-hétvége

Helyszín: Alistál, imaház

Időpont: 2011. július 1–3.

Firesz – FIX

HIT-nap

Helyszín: a buzitai alapiskola

Időpont: 2011. június 28. (kedd), 8.00–13.00

Program: igei üzenet, ének, sok játék, vetélkedő

Csillagpont. A Kárpát-medencei magyar református ifjúság egyik legfontosabb rendezvényének, amire minden második nyáron kerül sor, idén július 19-e és 23-a közt a Tatai Olimpiai Edzőtábor ad otthont. Elsősorban 16–30 év közötti fiatalokat várnak, a találkozóra a honlapján lehet jelentkezni: www.csillag.reformatus.hu

Gyógyszerek gyógyszere

„...az én beszédem, amely számból kimegy, nem tér hozzám üresen, hanem megcselekszi, amit akarok, és szerencsés lesz ott, ahová küldöttem” (Ézs 55,11).

Tulajdonságai: épít, bátorít, felüdít, néha int és fedd.

Adagolás: naponta legalább egyszer, de napi többszöri adagolás jobb hatást fejt ki.

Készítették: királyok (Dávid, Salamon), tudósok (Ézsaiás), orvosok (Lukács), teológusok (Ezsdrás, Pál apostol), nagy államférfiak (Mózes, Dániel, Nehémiás), földművesek (Ámós),

halászok (Péter), zenészek (Ászáf és Kóráh fiai), próféták (Ezékiel, Jóel).

Hatásosságának garanciája: Jézus Krisztus vére.

Milliók próbálták ki, s akik rendszeresen szedték, azoknak az élete gyökeresen megváltozott.

A termékért a Mindenható, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak Istene vállalt felelősséget.

Forgalomba hozta: a Szentlélek.

A gyógyszert bárki szedheti; gyermekek előtt nem kell elzárni, rájuk is nagy hatással lehet.

Szedd te is!

A Firesz bátorkeszi nyári gyermektáborai

Fireszke gyermektábor (1.)

(6–13 évesek számára)

Időpont: július 4–9.

Helyszín: Bátorkeszi (Fireszke Gyermek-, Ifjúsági és Konferenciaközpont)

Férőhely: 60 fő/tábor (36 fő épületben, 24 fő sátorban)

Részvételi díj: épületben 59 euró/fő; sátorban 55 euró/fő

(A többi tábor esetében az időpontokon kívül minden azonos.)

Fireszke gyermektábor (2.)

Időpont: július 11–16.

Angol nyelvű

Fireszke gyermektábor

Időpont: augusztus 1–6.

*

Jelentkezni június 15-ig Czínke Tímeánál és Zsoltnál lehet: **Református Lelkészi Hivatal, 946 34 Bátorove Kosihy, Dolný rad 861; tel.: 035/7797 338; mobil: 0918/757 658**

e-mail: czinke@refteologia.sk, czinke.zsolt@reformatata.sk

honlap: www.firesz.sk/fireszke

A Firesz – FIX gyermek-, tini- és ifitáborai

Üdítő gyermek- és tinitábor

(6–13 évesek számára)

Időpont: július 4–9.

Helyszín: Hatfa–Szöllöske

Üdítő tinitábor

(12–15 évesek számára)

Időpont: július 11–16.

Helyszín: Borzova

Üdítő ifitábor

(13–25 évesek számára)

Időpont: augusztus 22–27.

Helyszín: Hatfa–Szöllöske

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Zsinati Tanácsa a 19. (rendkívüli) ülésén, melyre 2011. május 12-én Hanván került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

– Jóváhagyta egyházunk 2011. évi költségvetését.

– Tudomásul vette, hogy Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese 2011. március 30-ai hatállyal a Körtvélyesi Református Egyházközség helyettes lelkészévé Varga Zoltán egyházmegyei főjegyzőt jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy az Abaúj-tornai Református Egyházmegye közgyűlése a 2011. április 10-én tartott ülésén jóváhagyta a Migléci Református Egyházközség ingatlaneladását (feltételként szerepelt az eladást engedélyező, ZST-36/2011-es számú határozatban).

– Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Róbert, a Gömői Református Egyházmegye esperese 2011. március 1-jei hatállyal a Simonyi Református Egyházközség és a Feledi Református Egyházközség helyettes lelkészévé Milen Erzsébet intézeti lelkipásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette, hogy Nagy Ákos Róbert, a Gömői Református Egyházmegye esperese 2011. április 18-i hatállyal a Rimaszécsi Református Egyházközség helyettes lelkészévé – Orémus Ilona sajnálatos balesetéből való felépüléséig – Szökéné Orémus Zsuzsanna harmaci lelkipásztort jelölte ki. A szolgálatok ellátásával ugyanazon ha-

A ZSINATI TANÁCS 19. ÜLÉSÉRŐL

tállyal Orémus György nyugalmazott lelkipásztort bízta meg.

– Hozzájárult ahhoz, hogy az Alistáli Református Alapiskola hiányának az egyházunkra eső része (2692 euró) kifizetésre kerüljön. Amennyiben az Alistáli Református Alapiskola a működéséhez további támogatást kap (külső forrásokból), ezen támogatások beszámítását követően kell megállapítani a fenntartási költségeknek az egyházközségre, az egyházmegyére és az Egyetemes Egyházra eső részét. A Zsinati Tanács felkéri a Pozsonyi Református Egyházmegye esperesét az iskola gazdálkodását ellenőrizni hivatott bizottság összeállítására, amelybe egyházunk Kollár Erika könyvelőt delegálja. A bizottság köteles 2011. június végéig jelentést tenni az iskola gazdálkodásáról.

– Az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat által a fegyveres erőknél fenntartott helyre Vargaestók Dávid pályini segédlelkészt ajánlja. A Zsinati Tanács általános érvénnyel megállapítja, hogy egyházunk hozzájárulása az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálatnál szolgáló lelkipásztoroknak 48 hónapig hatályos.

– Egyházunk a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsán keresztül kapcsolódik be Cyrill és Metód hittérítők érkezése 1150. évfordulójának megünneplésébe.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Kismányai Református Egyházközség elcserélje két telkét, azaz az 545-ös parcellát

(36 445 m²) és az 547-es parcellát (21 596 m²) a felterjesztett ingatlanokra. A hozzájárulás feltétele, hogy a cserélt föld ugyanolyan bonitású legyen, mint az elcserélendő.

– Hozzájárult Ambrus Erika kisölvédi lelkipásztor megválasztásához az Ipoly-pásztói Református Egyházközségbe.

– A Reformierter Bund küldöttsége szeretne 2011. június 27-től néhány napot egyházunkban tölteni: végiglátogatná egyházunkat, és szeretnének a lelkipásztori közösségekkel találkozni. A találkozót Komáromban, Rimaszombatban és valamelyik szlovák gyülekezetben szerveznék meg. A Zsinati Tanács tudomásul veszi a Reformierter Bund küldöttsége látogatásáról szóló beszámolót, és szeretettel várja a küldöttség tagjait.

– A zsinati indítványok beadási határideje 2011. május 2. volt. A Zsinati Tanács a határidőn belül érkezett beadványokat (a bárcai, a felsőcsáji és az eperjesi egyházközség átlépése az ondava-hernádi egyházmegyébe, beszámoló a Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesületének munkájáról) a Zsinat elé terjeszti. A Zsinati Tanács javasolja a Zsinatnak, hogy a hatodik tárgysorozati pontot, a Nagymihályi Református Egyházmegye névváltoztatási kérelmét, az egyházmegye kérésére vegye le a napirendről.

EGYHÁZUNK ZSINATA 4. ÜLÉSÉRŐL

Egyházunk Zsinata a 4. ülésén, melyre 2011. május 12-e és 14-e közt Hanván került sor, az alábbi határozatokat hozta:

– A 6. pont kihagyásával egyhangúan elfogadta a javasolt napirendi pontokat (a meghívóban jelzett tíz pont közül kilencet, ill. négy új tárgysorozati pontot).

– Elfogadta a VIII. Zsinat 3. ülésének jegyzőkönyvét – azzal a megállapítással, hogy stilisztikai és helyesírási szempontból javításra szorul.

– Egyhangúan jóváhagyta Fazekas László püspök jelentését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház életéről a 2010. évben.

– Egyhangúan jóváhagyta Szabó Annamária igazgató jelentését a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház Diakó-

niai Központjának 2010. évi működéséről.

– Második olvasatban elfogadta a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvényt módosítását.

– Jóváhagyta egyházunk Lelkészképesítő Bizottságának szervezeti és működési, valamint a lelkészképesítő vizsgáinak rendjéről szóló szabályzata módosítását, és elrendeli teljes szövegének megjelentetését.

– Második olvasatban elfogadta az egyes egyházi szertartások végzésének feltételeiről szóló törvény tervezetét.

– Jóváhagyta egyházunk fenntartással – ratifikációs csatolmány útján – történő csatlakozását a Magyar Református Egyház közösségéhez.

– Jóváhagyta a szabályrendeletek beterjesztett technikai és stílári módosi-

tásait, és elrendeli, hogy a Zsinati Iroda elektronikus formában évente jelentesse meg egyházunk hatályos törvénytárát.

– Jóváhagyta a Bárcai Református Egyházközség, a Felsőcsáji Református Egyházközség és az Eperjesi Református Egyházközség átlépését az Abaúj-tornai Református Egyházmegyéből az Ondava-hernádi Református Egyházmegyébe. Az átlépések a gazdasági év lezárásával, 2012. január 1-jén válnak hatályossá. A Zsinat felszólítja az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperesét, hogy a Felsőcsáji Református Egyházközségben és az Eperjesi Református Egyházközségben biztosítsa – a gyülekezetek kérésével összhangban – a magyar nyelvű szolgálatokat.

– Tudomásul vette a Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesületének munkájáról szóló beszámolót.

A mi jószágos Istenünk irántunk való nagy-nagy kegyelméből 2011. március 26-án egy igazán emlékezetes, mindenki szívében mély nyomot hagyó nappal ajándékozta meg Vágfarkasd és a Duna mente régió fiataljait. Ezen a napon ugyanis a vágfarkasdi gyülekezet egy nagyszabású keresztyén ifjúsági találkozó-nak adott helyet, amelyen mintegy nyolcvan fiatal vett részt.

Az alkalmat a Firesz – Duna Mente vezetősége szervezte. A találkozó témája *Hallás és hit – Siketmisszió* volt, a program vendéglőadói a Magyarországi Református Egyház Siketmissziójának a munkatársai voltak: két lelkész, három halláskárosult és két tolmács, akik a siketnéma jelbeszédet fordították.

Az alkalom célja az volt, hogy az egészségileg tartósan sérült emberek (vakok, siketek, mozgássérültek) világát és kultúráját megismertessék a fiatalokkal. A program áhitattal kezdődött. Az egyik fiatal vendéglelkész arról tett bizonyosságot, hogyan küzdött meg kamaszéveiben a rákkal. Gimnazista korában csont-rákot diagnosztizáltak nála, amelynek következtében előbb mankókra, majd tolószékbe kényszerült. Megindító volt hallgatni, hogy milyen könnyedén, fiatalosan, humorral fűszerezve tudott beszélni azokról a megpróbáltatásokról, amelyek fiatalkorát alapjaiban ingatták meg. Kemoterápiás kezelésekkal, műtétek sorával küzdött a halálos kór ellen, míg mások gondtalanul éltek fiatalságuk éveit. De sokéves szenvedés és magatehetetlenség után ismét megtanult járni.

Mint Isten csodájának élő példája állt ott előttünk a templomban, az úrasztala mögött saját lábán, egészségesen, mintegy szemléltetve Isten ígését, hogy mindez azért történt vele, hogy nyilvánvalóak legyenek rajta Istennek a dolgai. Hogy nyilvánvalóvá legyen Isten irgalma, amellyel megkönyörült az ő életén, hogy nyilvánvalóvá legyen az, amit saját szavaival is megerősített: Isten nem hagy bennünket feljebb kísértetni, mint azt elszenvedhetjük, és hogy megértsük azt, hogy minden szenvedésnek megvan a maga értelme és célja Isten tervében. Teher alatt nő a pálma – mondják, és Isten a szenvedéssel csiszolja, formálja a mi lelkünket, a mi életünket, általa von közelebb magához, mint ahogyan ezt a bizonyágtevő fiatal lelkészt is magához vont, aki az ő szenvedései után teológiai tanult, lelkész lett, és Isten elküldte

A vágfarkasdi találkozón siketmissziósok jártak A siketek nem fogyatékosak, hanem károsultak

őt a mi gyülekezetünkbe is, hogy minderről előttünk bizonyosságot tegyen.

Az áhitat után az egyik siket fiatalember tolmács közvetítése mellett jelbeszéddel jelelt nekünk arról, hogy két éves korában agyhártyagyulladás következtében siketült meg. Elmondta, milyen nehéz a szájról olvasás, a halláskárosultaknak azonban sajnos még sincs más választásuk. Magyarországon ugyanis mind ez ideig a teljesen kidolgozott jelbeszédrendszert, amely által a siketek teljes értékűen tudnak kommunikálni és amely által – a szájról olvasással ellen-

Gyümölcsök felismerése bekötött szemmel

tétben – mindent tökéletesen megértene, nem támogatták. A siketek számára kialakított iskolákban a szájról olvasást erőltették, a jelelést pedig tiltották még otthon a szülőknek is. A siket fiatalember mesélt a küzdelmeiről, amelyeket a jelbeszéd elfogadtatásáért folytatott. Arról, hogy hogyan lázadt az iskolában a téves és elavult módszerek ellen, hogyan küzdött a családban, hogy a szülők is megtanulják a jelelést a tartalmasabb kommunikáció végett; mesélt arról, hogy hogyan próbált beilleszkedni a hallók közé, hogyan próbált boldogulni a továbbtanulás, a munkahelykeresés tekintetében ebben a világban, amely kizárólagosan és teljesen a hallók számára van berendezkedve.

Azt hiszem, az a vehemencia, ahogy ez a fiatalember kiállt a siketek jogaiért, és az a felismerése, hogy az ember csak akkor lehet önmaga és csak akkor élhet kiegyensúlyozott, karakán életet, ha nem sántikál kétfelé, ha el tudja fogadni önmagát úgy, ahogy van (sőt büszke arra, aki), és ki tud állni mindazért, amit képvisel – számunkra, magyar kisebbség számára is példaértékű lehet.

Az előadás után magunk is kipróbálhattuk, milyenek is a fogyatékkal élők hétköznapijai. Kerekesszéken mehettünk végig a templom előtti járdán felállított akadálypályán, a templomban bekötött szemmel, fehér bottal próbálkozhattunk felmenni a karzatra; kipróbálhattuk, hogyan boldogulnánk bekötött szemmel a piacon, felismernénk-e a zöldségeket, gyümölcsöket; bekötött szemmel kellett csoportosítanunk különböző anyagokból bevont tárgyakat, összeraknunk térbeli kirakójátékokat. És közben rádöbbenhattunk, milyen nehéz is a többi érzékszervvel pótolni azt az érzékszervünket, amelyre a boldoguláshoz éppen szükségünk lenne...

A csoportos beszélgetéseket a siket munkatársak vezették, akiktől bensőséges, családi légkörben bármit megkérdezhettünk, ami még a témával kapcsolatban érdekelt bennünket.

A napot elcsendesedéssel, imádsággal, énekkel zártuk. Azt hiszem, mindenki más emberként tá-

vozott templomunkból, mint ahogyan oda délelőtt megérkezett. Látókörünk önmagunkon túl kiszélesedett embertársaink felé. Isten áldja meg mindazoknak

Egészen más a világ a kerekesszékből

az életét, akik ehhez a találkozóhoz szolgálatukkal hozzájárultak, és térítse vissza sokszorosan a ráfordított idejüket, energiájukat, áldozatukat!

Erdélyi Anita

Szeverényi János evangelizált Zselizén ÉPÍTŐ EGYÜTTLÉT

Hálás a szívünk az Úrnak azért a lehetőségért, hogy részesei lehettünk április 10-én annak a vasárnapi istentiszteletnek, melyet az április 8-a és 10-e közti evangelizációs napok keretében **Szeverényi János**, a Magyarországi Evangélikus Egyház országos missziói lelkésze tartott a zselizi református templomban.

Minden hívő áhítattal hallgatta a szószékről igét hirdető lelkészt, aki prédikációját mély átéléssel és példákkel illusztrálva adta át hallgatóságának. Az istentiszteleten lelket melengető érzés volt hallgatni, valamint együtt énekelni **Révészné Bellai Csillával** a csodálatos orgonajáték kíséretében.

Az Úr áldása legyen a helybeli lelkész házaspáron, hogy még sok ehhez hasonló alkalom megszervezésére legyen lehetőségük, ahol az együtt eltöltött idő közelebb hoz minket embertársainkhoz, és ezáltal erősödik bennünk az egymás iránti szeretet.

—mr—

Először találkoztak a barsi egyházmegyében ZENÉS NAPOT TÖLTÖTTEK EGYÜTT

Április 10-én Ipolypásztón került megrendezésre a *III. Visszhang* zenés nap, amelyet egyházunk egyházzenei osztálya és Diakóniai Központja a helyi gyülekezettel közösen szervezett meg.

A *Visszhang* néven megszervezett találkozó célja, hogy találkozási lehetőséget nyújtsanak egészségükben aka-

dályozott testvéreinknek és családjaiknak, illetve lehetőséget adjanak a közös éneklésre és a szülőknek a tapasztalat-cserére.

Több dologban volt változás a korábbi két alkalomhoz képest: például a találkozó először került megrendezésre a

barcsi egyházmegyében, valamint most először utazhattak a résztvevők közös autóbusszal. A busz Dunaszerdahelyről indult, és útba ejtett minden olyan települést, ahol voltak felszállók, így az alkalomra több mint nyolcvan ember érkezett.

Az együttlét **Antala Éva** nagyölvedi lelkipásztor igehirdetésével kezdődött. Ezt követően a jelenlevők régi és új énekekkel dicsérhették az Urat. Majd mindenki előadhatta a megtanult verset, éneket, színdarabot, amivel készült az alkalomra. A csoportos fényképezkedést követően az ipolypásztói gyülekezet vendégelt meg minden résztvevőt, amiért közösen adhattunk hálát.

A délután további részében lehetett készíteni emlékpótlót, iges papírvirágot és virágdísz is, amelyhez mindenki kapott ajándékba egy valódi cserepes virágot is, amely mindenkinek az otthonában növekedhet, mint ahogy mi is növekedtünk hitben az itt eltöltött közös nap alkalmával.

—lz—

AZ ÖSSZETARTOZÁS ÚJABB GYÜMÖLCSE Két egyházmegye közös lelkészértekezlete Hanván

Húsvétra készülve közös lelkészértekezletet tartott 2011. április 13-án a hanvai Diakóniai Központban a Borsod-gömöri Református Egyházmegye és a Gömöri Református Egyházmegye lelkipásztori közössége.

Alkalmunk, melyen mintegy nyolcvan lelkipásztor vett részt, **Szőnyi Tamás**nak, a borsod-gömöri egyházmegye lelkészi főjegyzőjének áhítatával kezdődött. Ezt követően **Papp Vilmos** nyugalmazott lelkipásztor, teológiai pro-

fesszor előadására került sor, aki *Jézus Krisztus a világ egyetlenegy reménysége – a húsvét fényében* címmel tartott előadást. Az érdekesítő előadás – az előadó szavaival élve – több puzzle-ból, önmagában is érdekes képből állt össze egy nagy bizonyágtétellé, melynek központi üzenete: a 21. században is csupán egyetlenegy reménysége van a mi világunknak, aki nem más, mint az élő Isten élő Fia: az Úr Jézus Krisztus.

Ezt követően aktuális információkat hallhattunk az egyházmegyék életéből. Közös alkalmunkon nagyheti és húsvéti

igehirdetési vázlatok is kiosztásra kerültek, köszönhetően elkészítőiknek: **Mátyás Sándor** nyékládházai és **Bihari László Richárd** rimajánosi lelkipásztornak. Közös alkalmunk, testvéri találkozásunk szeretetvendégséggel ért véget.

Érdemes még megemlíteni azt a tényt, hogy ez a közös lelkészértekezlet a rendszeres együttműködés újabb gyümölcse volt. Az ezt megelőző közös programok, lelkészértekezletek, konferenciák is igazolják a Kárpát-medencei és azon belül a borsod-gömöri és gömöri magyar reformátusság összetartozását. Ezért és ennek minden áldásáért, ajándékáért legyen hála teremtető és megváltó Istenünknek!

Nagyné Révész Andrea

Nagybőjti evangelizáció Áldott estéék Rudnán

Április 13-a és 15-e között a pel-sőci, vígtelkei, szalóci, szilicei, kő-rősi, jólézi, csucsonyi testvérekkel együtt hitmélítő evangelizációs este-ken vettünk részt a rudnai kultúr-házban. Rudna a nyelvhatáron található, igen kevés református ember lakja, és először rendeztek itt evangelizációs estéket.

Az első este **Szabó Balázs** tett tanúbizonyságot megtéréséről, a Krisztussal való életéről. Elmondta, hogy hívő bap-tista szülők gyermekeként már tízéves korában átadta az szívét az Úr Jézusnak, s azt is, hogy későbbi évei folyamán hogyan távolodott el Istentől. Egyre kevesebbet foglalkozott Istennel, elmaradt a gyülekezeti alkalmaktól, öntudatos-sá vált, azt hitte, hogy meg tud állni a maga lábán is. Nagy viharok jöttek az életébe; inni, dohányozni, kábítószerrel kez-dett, nagy félelmek voltak. Eleinte azt gondolta, hogy önértől is ki tud sza-badulni ebből a rabságból, de rá kellett jönnie: Isten nélkül nem képes rá. Fel-nézett az égre, érezte, hogy a hatalmas világmindenség teremője és fenntartója mégis közel van hozzá és kegyelmet adott neki, hogy visszatérjen hozzá. A 139. zsoltár megváltoztatta az életét, mert Isten ismerte őt, utánanyúlt, meg-mentette őt. Ennek a zsoltárnak a szö-vege alapján írt maga is egy bizony-ságtévé éneket, melyet zenekara kísé-re-tével előadott. Minden énekkel, melyet előadtak, nagy-nagy odaadással Istent dicsőítették.

A következő estén **Pintér Béla** szin-tén éneken és szóban hirdette Isten ígé-jét mint az egyetlen célt az ember életében. Az Úr Jézusról úgy szólt mint Isten Bárányáról, a jó Pásztorról, az utolsó Ádámról, aki pásztorolja az ő nyáját, megváltotta a bűnösöket és hely-rehozta azt, amit az első Ádám elrontott. Istent és az ő ígétét nem csupán elmén-ke-kell felfognunk, hanem a szívünkkel is – hangsúlyozta Pintér Béla. Elmondta még, hogy minden olyan hely templom lehet, ahol Istent tisztelik és dicsérik – adott esetben egy kultúrház is.

Mindhárom estén zsúfolásig megtelt a rudnai kultúrház: épültünk és növe-kedtünk hitünkben a két fiatalember bi-zonyoságtétele által. Hálát adunk értük az Úrnak; köszönjük, hogy eljöttek közénk!

Mixtaj Johanna

Újlóton húsvét előtt volt a készülődés Nyírtak, ragasztottak, énekeltek a kicsik

„Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16). 2011. április 16-án

ezzel az igeverssel vette kezdetét Újló-ton a húsvétváró. Miután összefoglaltuk a húsvéti eseményeket, nekiláttunk a ké-

zimunkának. A gyermekek szép tavaszi motívumokat vágtak ki, és ráragasztották őket a parókia ablakára, hogy munkájuk látható helyen legyen. Ugyanakkor ezzel is jelezzük: örömünk van a gyermekek-ből, a közös szolgálatokból.

A vasárnapi iskolát vezető **Bartko Jutka** és **Szénászkai Évike** ötletességé-nek köszönhetően készítettünk egy szí-nes faliújságot, melyre felragasztottuk a *Jézus a világosság* feliratot, majd kivág-tunk egy-egy csillagot, aminek közepé-be ki-ki beragasztotta a saját arcképét – szimbolikusan kifejezve, hogy világos-ságunkkal ragyogunk a világban, mint a csillagok.

Sándor Veronika

Tisztújító közgyűlést tartott a lelkészegyesület ÖSSZEFOGÁSRA SZÓLÍTOTTAK FEL

2011. április 27-én a hanvai Diakó-niai Központban tartotta tisztújító közgyűlést a Szlovákiai Magyar Re-formátus Lelkészegyesület, melynek negyvenegy tagjából tizenöten voltak jelen.

A résztvevőket **Csoma László** elnök köszöntötte. A nyitó áhítatot **Fazekas László** püspök tartotta, aki elmondta, hogy a lelkészek összefogására nagy szükség van ahhoz, hogy a szolgálatok során egymásnak lelki támaszai lehessenek.

A közgyűlésnek – a lelki elmélyülésen kívül – négy érdemi tárgysorozati pontja volt: a tagok számbavétele, az ügyvivő

hanem főként együttműködő, segítő és ja-vaslattevő (adott esetben kezdeményező) partnere szeretne lenni. Ezen célokat a lel-készegyesület alapszabálya is deklarálja.

A közgyűlés a lelkészegyesület meg-újulása kapcsán megválasztotta új tisz-tségviselőit is: az elnök **Csoma László** de-regnyői lelkipásztor maradt, a titkár **Rá-kos Loránt** naprágyi lelkipásztor, zsinati tanácsos, a pénztáros pedig **Rácz Elemér** marcelházai lelkipásztor lett (neki **Oré-mus György** nyugalmazott lelkipásztor, korábbi pénztáros helyben átadta az ügy-vitelt). Az újonnan megválasztott tisztsé-gviselőket **Gábor Lajos** szepsi lelkipász-tor, a lelkészegyesület első elnöke is kő-szöntötte és támogatásáról biztosította.

testület beszámolója, a hozzászólások és a tisztújítás. A közgyűlés némileg stagnáló és megfogyatkozott létszámú állapotából hívta újból életre az egyesületet, és kitűzte maga elé a célt: a lehető legtöbb lelkészt megszólítva – taglétszámát folyamatosan bővítve – a Szlovákiai Református Ke-resztyén Egyháznak nem csupán a lelké-szek által alapított érdekvédelmi szerve,

A lelkészegyesület továbbra is várja a lelkészek jelentkezését tagjai körébe, ami-nek lehetősége a nevezett tisztségviselő-k-nél adott. A belépés annál is inkább elvárt a lelkészek részéről, hogy összefogással és egymásra odafigyelő gondoskodással alkothassunk közösséget.

Rákos Loránt

Hanván ülésezett a Zsinat Súlyos témák – komoly döntések

(Befejezés az 1. oldalról)

A tényleges zsinati ülés számbavétellel és a napirend elfogadásával kezdődött. A meghívóban jelzett pontokon túl a zsinati képviselők napirendre vették három gyülekezet átlépésének kérését más egyházmegyébe és a nőegylet munkájáról szóló beszámolót, illetve az egyházmegye kérésére levették a napirendről a Nagymihályi Református Egyházmegye névváltoztatási kérelmét.

A múlt évet idéző napirendi pont volt a püspöki jelentés, amelyben Fazekas László kimerítően ismertette a 2010. év fontos történéseit. Elhelyezte egyházunkat a nagyvilágban és az országban zajló események közt, és nagy teret szentelt az Egyetemes Egyház életének. Az egyházmegyei szolgálatának részletes ismertetése mellett nem hiányoztak a statisztikai és a pénzügyi adatok sem. Néhány észrevételt követően a püspöki jelentést a Zsinat egyhangúan elfogadta. Hasonló volt a fogadtatása **Szabó Annamária**, a Diakóniai Központ igazgatója jelentésének is, aki az elvégzett munkáról, a gyűjtések sikeréről szólt.

A rendkívül fárasztó és hosszadalmas törvényalkotói munka során a zsinati képviselők módosították a Közalapról szóló törvényt és a Lelkészképesítő Bizottság szervezeti és működési szabályzatát. Az egyes egyházi szertartások végzéséről

szóló törvényt, amely részletesen szabályozza a református rendtartás szerint végzendő keresztesítés, úrvacsoraosztás, esküvő és temetés mikéntjét, az egyik nap az első, másik nap pedig második olvasatban is elfogadták, így 2011. szeptember 1-jén hatályba léphet (jelen számunk mellékletét képezi, akárcsak a közalapi törvény módosítása).

A Magyar Református Egyházhoz való csatlakozásunkat – fenntartással – szintén jóváhagyta a Zsinat, mégpedig név szerinti szavazáson (rögtön utána a szlovák

Fazekas László püspök jelentést tesz az előző évről. (A szerző felvétele)

egyházmegyei képviselői, rendkívül sajnálatos módon, tiltakozásként kivonultak és otthagyták az ülést). A fenntartás intézménye – amint azt **Rákos Loránt** zsinati tanácsos a vita során közérthetően elmondta – a nemzetközi jogban bevett gyakorlat. Akkor alkalmazzák, ha egy szerződéshez csatlakozni akaró fél bizonyos szabványokat nem kíván elfogadni, mert fe-

szültség adódna a belső viszonyaiban. Éppen ezért volt az előterjesztett szöveg rendkívül tapintatos: a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház egységként csatlakozik – az alkotmányos rend megőrzésével – a Magyar Református Egyházhoz, miközben a szlovák egyházmegyékre nézve a nem csatlakozás fikciós állapotát tartja fenn, ami azt jelenti, hogy a szlovák egyházmegyék semleges viszonyban lesznek a Magyar Református Egyházzal. Az ún. ratifikációs csatolmány elfogadását követően a következő lépés, hogy a Generális Konvent június 20-án és 21-én Temesvárott tartandó plenáris ülése is fogadja el, s akkor hatályossá válik egyházunk csatlakozása.

A továbbiakban a Zsinat jóváhagyta még a szabályrendeletek technikai és stiláris módosításait (és elrendelte, hogy a Zsinati Iroda – elektronikus formában – évente jelentesse meg egyházunk hatályos törvénytárát), három egyházközség (Bárca, Felsőcsás és Eperjes) átlépését az abaúj-tornai egyházmegyéből az ondava-herádi egyházmegyébe (felszólítva az esperest, hogy az utóbbi két gyülekezetben biztosítsa a magyar nyelvű szolgálatokat), illetve a Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesületének munkájáról szóló beszámolót.

Végezetül Fazekas László püspök köszönetet mondott a kemény munkáért, a megfontolt hozzászólásokért, és imádsággal és áldásmondással berekesztette az ülést.

–akb–

Először lesz zempléni egyházmegyei nap

A Zempléni Református Egyházmegye június 25-én Kiskéresben első alkalommal rendezi meg a zempléni egyházmegyei napot.

A Magyar Reformátusok VI. Világtalálkozója programjaként megvalósuló egész napos alkalom elsődleges célja az egyházmegye gyülekezeti tagjainak összehozása, a közös ünneplés, beszélgetés, az egység és az összetartozás kinyilvánítása. Fontos, hogy a különböző helyről érkező gyülekezeti tagok érezzék, hogy vagyunk, hogy „sokan” vagyunk, akik ugyanabban a hitben, ugyanabban az egyházban vallják uruknak Krisztust. A szervező egyházmegye nem titkolt célja az, hogy „kivigye” az evangéliumot az utcára, s egyházként a templom falain kívül is megmutakozzon. Az egyházmegyei napra a gyülekezetek minden korosztályát várják, ezért a programot is ennek megfelelően szervezik.

A programban szerepelnek: a gyülekezetek megmértetése gulyásfőzésben és futballban; a Fiatal Reformátusok Szövet-

sege által szervezett gyermek-, ifjúsági és családi vetélkedők; íjászat; a Palánta Gyermek- és Ifjúsági Misszió bábelőadása; a gyülekezetek bemutatkozó szolgálata (kórusok fellépése, komolyzenei koncert, bábelőadás); a rajzpályázat kiértékelése, eredményhirdetés.

Lesznek továbbá az egyházunk múltjával, jelenével és jövőjével foglalkozó kistermi előadások, keresztyén zenekarok és

csoportok szolgálata, evangelizáció. Sor kerül továbbá a debrecen-nagytemplomi gyülekezet **Éden** zenekarának nagykoncertjére is.

Az idelátogatók megismerkedhetnek egy-egy standon az egyházunkban, egyházmegyéinkben és gyülekezeteinkben fo-

9. országos hitmélyítő csendeshét

Augusztus 1-je és 7-e között a komáromi és a bösi református gyülekezet hitmélyítő csendeshetet szervez **Tahiban Jézus szavára** címmel. A témák közül: Család vagy karrier; Demokrácia vagy teokrácia; Testünk fontossága – egészségkultusz; A pénz fogságában. Hároméves kor feletti gyermekeknek külön foglalkozás. Részvételi díj: 27 000 forint (teljes ellátás), hatéves korig fél ár. Jelentkezési határidő: **június 30.** Jelentkezni lehet: csendeshet@gmail.com, **0908/716 783.**

lyó szolgáltatokkal, az egyházmegye gyülekezeteivel, különböző sajtókiadványokkal, a Diakóniai Központ munkájával; lesz lehetőség keresztyén, hitmélyítő könyvek vásárlására; lesz ifjúsági sátor, a KOEN-gyermektáborokat bemutató sátor, 3in1-sátor, valamint Firesz-sátor.

Bővebb információ az egyházmegye honlapján: www.refzem.eu

Kitüntetés. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok XVII. Országos Találkozóján, amely 2011. április 2-án és 3-án Rozsnyón zajlott, a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége elismerésben részesített arra érdemes tanítókat és tanárokat. A Felvidéki Magyar Pedagógus Díjat László Béla, a nyitrai Konstantin Egyetem tanszékvezetője, a Nyitrai Református Egyházközség gondnoka kapta.

Cseh–magyar lelkesztálalkozó. A Dunamelléki Református Egyházkerület mátraházai üdülőjében április 28-a és 30-a között mintegy harminc lelképásztor jött össze, hogy felelevenítsék a cseh–magyar református történelmi kapcsolatokat és eszmét cseréljenek a rendszerváltás óta eltelt két évtized tapasztalatairól. A Hamar István nyugalmazott szolnoki lelképásztor által kezdeményezett tanácskozáson egyházunk képviselőitében megjelent Fazekas László püspök, valamint tolmásként szolgált Édes Árpád alistáli és Erdélyi Pál vágfarkasdi lelképásztor.

Nálunk járt a GAW elnöke. Április 29-e és május 2-a közt négy napot egyházunkban töltött Wilhelm Hüffmeier, a Gustav-Adolf-Werk elnöke, és felesége. Látogatásuk célja a GAW által támogatott építkezések megtekintése és az egyházunkkal való kapcsolatok további építése volt. Megtekintették a komáromi Timóteus-házat, Ipolyságon az épülő templomot, valamint Dióspatonyban a parókia és gyülekezeti ház építését. A GAW elnöke vasárnap a komáromi gyülekezetben igehirdetéssel szolgált.

Komáromban a Theológiai Szemle. A Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsa által kiadott folyóirat szerkesztőbizottságának öt tagja május 4-én és 5-én felkereste Komáromot, hogy ismertesse és népszerűsítse a lapot. Találkoztak Fazekas László püspökkel (a találkozon jelen volt a helybeli római katolikus esperes és az ortodox egyház püspöke is), Molnár János dékánnal, majd a teológiai kar hallgatóival és tanáraival, akiket írásra buzdítottak: a szerkesztőbizottság nyitott a színvona-

las teológiai tárgyú írások megjelentetésére.

Szimpozium. Május 5-én a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara szimpóziumot rendezett, melynek témája a megigazulás volt. A nyitó áhítatot Fazekas László püspök tartotta, előadott Gaál Bontond Debrecenből, Bernhard Kaiser Reiskirchenből, Pólya Katalin helybeli tanár és Vojtech Boháč az eperjesi görög katolikus teológiáról.

Kibocsátás. Május 8-án a kassai református templomban Fazekas László püspök kibocsátotta az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálatba felvételt nyert lelkésznöket: Lucskay Erzsébet és Jana Tabácková a fegyveres testületeknél, Vlasta Vetrečinová pedig a fegyveres erőknél végzi szolgálatát. Az alkalmon részt vett Miroslav Táborský, az Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálat vezető lelkésze, Jaroslav Balocký, a fegyveres erők hivatalának az igazgatója és Milan Petrula, a fegyveres testületek hivatalának az igazgatója is. Az igehirdetés szolgálatát magyar nyelven Orémus Zoltán, szlovák nyelven pedig Juraj Brecko esperesek végezték.

Püspöki-esperesi vizitációk. Fazekas László püspök május 10-én Kiss Pál barsi esperes társaságában meglátogatta a vámosladányi, a nemesbóri és a garamszentgyörgyi lelképásztort.

Lelkeszbeiktatás. Május 15-én megtörtént a bodrogszentesi gyülekezet megválasztott lelképásztorának, dr. Szopó Ferencnek a beiktatása. A szolgálatot Molnár Elemér esperes végezte, igehirdetését Fazekas László püspök szolgált.

Szeretethíd. Május 20-án Budapesten a Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium udvarán Schmittné Makray Katalin, a köztársasági elnök felesége és Fazekas László püspök mint az ideai Szeretethíd védnökei nyitották meg a Magyar Református Szeretetszolgálat által indított, de a Generális Konvent által is támogatott, az egész Kárpát-medencére kiterjedő önkéntes napokat.

Templomszentelés. Május 22-én Madaron templomszentelésre került sor, ahol az ígét Fazekas László püspök hirdette.

Az egység napja. Május 22-én, a magyar református egység napján Győr-Szabadshegy református templomában Kuczy Lajos garammikolai lelképásztor szolgált – a *Zsolt 25,12* alapján – igehirdetéssel.

Lelkesztovábbképzés. Június közepén három helyszínen valósul meg az az egynapos továbbképzés, amelyen az iskolaügyi minisztérium által jóváhagyott, hivatalos tantervünkkel, illetve a tankönyvek koncepciójával ismerkedhetnek meg egyházunk lelképásztorai. A pozsonyi, a komáromi és a barsi egyházmegye számára

június 14-én Komáromban, a gömöri, az abaúj-tornai, a zempléni és az ungi egyházmegye számára június 15-én Csécsen, míg a két szlovák egyházmegye lelkészeinek június 16-án Nagymihályon lesz a továbbképzés.

Generális Konvent. Temesvárott 2011. június 21-én és 22-én kerül sorra a Generális Konvent plenáris ülése, amelynek tervezett témái közt szerepel: egyházunk csatlakozása és a csatlakozási okmányok ünnepélyes aláírása, a Magyar Református Egyház 2011. évi költségvetése, bizottsági beszámolók, a Kárpát-medencei Református Közoktatási Alap beszámolója, az egységes lelkesztésképzés kérdése, prezentáció a különféle együttműködési területekről, példaértékű egyházmegyei együttműködések bemutatkozása, beszámoló a Református Egyházak Világközössége megalkulásáról, a Kálvínussal kapcsolatos visszajelzések és tervek, az egység megélése stb.

A Pátria rádió protestáns műsorai:

Június 19-én 8.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában ifj. Hranyó Mihály tornagörgői lelképásztor a harmadik parancsolatról, az Úr nevének a hiábavaló felvételéről szól igehirdetésében.

Július 3-án 8.05-kor a Világosságban Nagyné Révész Andrea hanvai lelképásztor a negyedik parancsolatról, a hetedik nap megszenteléséről szól a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 12.05.

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe: Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia
Előfizethető a szerkesztőség címen és a református lelkesztő hivatalokban.

Előfizetési díj: egy évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09

Pótfelvételi

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara pótfelvételt hirdet a 2011/2012-es akadémiai évre, mégpedig a **misz-sziológia, diakónia, szociális munka** tanulmányi programra (alapképzés). A jelentkezési határidő: **2011. június 15.**

Bővebb információ a kar tanulmányi osztályán Farkas Gabriellától (tel.: 035/3260 612, mail: farkasovag@ujs.sk) vagy a dékáni hivatalban Öllös Erzsébettől (tel.: 035/3260 656, ollos.erzsebet@ujs.sk) kérhető.